

diyanet

Çocuk

Haziran 2022 Sayı: 503

dergisi

ISSN 1300-8463

9 771300 846308

Fiyatı: 10 ₺

**HER ANIN
KIYMETİNİ BİL**

ÇIKARTMA VE
TATİL ARKADAŞIM
EKİ HEDİVELİ

Sayı: 503 - Haziran 2022

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni

Doç. Dr. Fatih Kurt

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Dr. Lamia Levent Abul

Mali İşler ve Dağıtım Sorumlusu

Ahmet Bulut

Editör

Esmâ Güner

Yayın Koordinatörleri

Hasan Yıldırım

Sabri Güngör

Fatma Kaya

Dijital Medya

Ömer Güçlü

Şahin Bodur

Tashih

Said Şan

İletişim

Diyanet İşleri Başkanlığı

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı

No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara

Tel: (0312) 295 86 08 **Faks:** (0312) 295 61 92

Milli Eğitim Temel Kanunu (16.6.1983 gün ve 28442 sayılı Kanunu'nun 15'inci Madde ile Değişik 55'inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince) Başkanlığımız yayınlarının öğrencilere tavsiyesinde bir sakınca yoktur.

Çizgi ve metinlerin bilimsel sorumluluğu yazar ve çizicilerine aittir.

Yayın Türü: Aylık, Yaygın Süreli Yayın,
Diyanet Çocuk Dergisi (Türkçe)

Basım Tarihi : 23.05.2022

Basım Yeri : İzmir

ISSN : 1300-8463

Tasarım

AREN Tanıtım

www.arentanitim.com.tr

Kapak Çizim: Özlem Güneş

Baskı

Çağlayan Basım Yayın Dağıtım Ambalaj

Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Sarıç Yolu No: 7 Gaziemir/İzmir

Tel: 0 232 274 22 15

ABONELİK ŞARTLARI

Yurt İçi Yıllık: 120TL

Yurt Dışı Yıllık: ABD için 72 ABD Doları

Avrupa Birliği Ülkeleri için 47 EURO

Avustralya için 119 Avustralya Doları

İsviçre için 49 İsviçre Frangı

Abone kaydı için ücretin Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü'nün T.C. Ziraat Bankası Ankara Mustafa Kemal Mahallesi Şubesi **IBAN: TR61 0001 0024 8605**

9943 0850 57 no'lu hesabına yatırılması ve makbuzun fotokopisi ile aboneliğin hangi sayıdan başlayacağını bildirir bir mektubun,

"Diyanet İşleri Başkanlığı Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü, Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara" veya ilgili banka hesabına yatırılan ücretin dekontunun e-postaya eklenerek **dosim@diyanet.gov.tr** adresine gönderilmesi gerekir.

E-posta: cocukdergisi@diyanet.gov.tr

Web: dergi.diyanet.gov.tr

Twitter: DiyanetCocuk

Facebook: diyanetcocukdergisi

Instagram: diyanetcocukdergisi

Merhaba

Yaz mevsiminin başlamasıyla ağaçlar yeşerdi, çiçekler açtı, havalar ısındı. Güneş parlak yüzünü bizlere gösterdi. Yaz tatiline başlamanıza çok az bir vakit kalmışken Diyanet Çocuk Dergisi olarak sizlere tatilinizde arkadaşlık edecek harika bir sayıyla karşınızdayız.

Haziran sayımızın konusunu vakti iyi değerlendirmek olarak belirledik. Zaman bizler için en önemli hazinelerden biridir. Geriye dönüşü ve tekrarı olmayan bir süreçtir. Peygamber Efendimiz de bizlere zamanı en güzel şekilde değerlendirmeyi tavsiye etmiştir.

Yaz tatili ile birlikte önümüzde koskocaman bir boş vaktimiz olacak. Vakti en güzel ve verimli şekilde kullanmak için yapmamız gerekenleri işlediğimiz bu sayımızda sizlerin de dergimizden ilham alarak zamanınızı en faydalı şekilde geçirmenizi temenni ediyorum.

Hepinize iyi tatiller diliyorum.

Allah'a emanet olun.

Dr. Lamia Levent Abul

Abonelik İçin

(0312) 295 71 96 - 295 71 97

(0312) 285 18 54

dosim@diyanet.gov.tr

yayinsatis.diyanet.gov.tr

2 Mercek

4

Bir Sorum Var

14

Harika Yaratılış

28

Bu Söz Bize Ne Söyler?

İçindekiler

Mercek	2
Bir Sorum Var	4
Kırtasiye Dükkânı.....	6
Alabalık ile Kalabalık	8
Not Defterim	10
Haydi Gidelim	12
Harika Yaratılış	14
Hayvanlar Âlemi	16
O Piti Piti Bilim Sepeti.....	18
Zahid'in Mutluluk Defteri	20
Çevremiz	22
Resmimin Hikâyesi.....	24
Yazı Tahtam	26
Bu Söz Bize Ne Söyler?	28
Çizmeye Nereden Başlasam?	30
Şipşak.....	32
Allame Nine.....	34
Deneyelim	36
İlmin Öncüleri	38
Şiir	40
Bulmaca Treni.....	42
Neşeli Karikatürler	44
Sizden Gelenler	46
Bulmaca Çözümleri	48

Yazan: Zeynep Aknar
Çizen: Gülhan Çay

TA-TİL HAK-KI-MIZ!

Sonunda geldi dört gözle beklediğimiz yaz tatili. Çoğunun mutluluktan içi içine sığmıyor. Enerjimiz tavan yapmış durumda. E, tabii koskoca iki ay. **Ne yapılacak nerelere gidilecek, neler okunacak bir plan program yapmak lazım.** Kalem kâğıt almanıza gerek yok. Burada bir liste filan vermeyeceğim sadece neyi nasıl yapacağınıza dair ufak tüyolar vereceğim. Artık liste mi yapmak istersiniz yoksa aklımızda mı kalsın dersiniz, size kalmış.

KÜÇÜK KİTAP KURDU

Kitap okumayı hepimizin sevdiğini biliyorum. Yaz tatili de bunun için bulunmaz bir fırsat. Tatil boyunca okumak istediğiniz kitapları okuyabilirsiniz. **Hatta arkadaşlarınızla görüşme imkânınız varsa okuduğunuz kitapları birbirinize anlatabilirsiniz.** Bu şekilde kitap okumanın daha eğlenceli hâle geleceğinden eminim. Kitap okumak demişken **Yüce Kitabımız Kur'an-ı Kerim'i okumayı da unutmayalım. Kur'an kurslarına gidip okumayı öğrenebiliriz, okumayı bilenler ise daha güzel okumak için kursları aksatmamaya özen göstermeli.**

HEM ZİYARET HEP ZİYARET

Yaz tatillerinde en çok akrabalarımı ziyaret etmeyi severim. Ya siz? Siz de sever misiniz? Babaannemi, anneannemi, dedelerimi çok severim. Onlar da beni çok sever. Bir an önce onları görmek için tatili iple çekerim. Eminim sizinkiler de sizi çok seviyorlar ve yolunuzu dört gözle bekliyorlar.

EKSİKLERİ TAMAMLA

Ders çalışın demiyorum, korkmayın. Sadece eksiklerinizi tamamlamak için genel bir tekrar yapabilirsiniz. Neden biliyor musunuz? İnsan **öğrendiklerinin yüzde 75'ini bir hafta içerisinde, yüzde 66'sını bir gün içerisinde, yüzde 54'ünü bir saat içerisinde unutulur. Bunu engellemenin ise tek bir yolu var: O da tekrar yapmak.** Bir sene içerisinde öğrendiklerimizi tekrar etmek onları daha iyi öğrenmemizi sağlar. Böylece bir üst sınıfa daha sağlam adımlarla geçmiş oluruz.

BİR SORUM VAR

Yazan: Ayşe Nur Doğan
Çizen: Gökhan Özdemir

ALLAH'IN GÖNDERDİĞİ MESAJ

Daha önce hiç mektup yazdınız mı, ya da aldınız mı bilmiyorum ancak bunun çok heyecan verici bir şey olduğunu söylemeliyim.

Heyecan veren tek şey mektup değil elbette. Çok sevdiğimiz bir arkadaşımız, aile dostumuz ya da bir öğretmenimiz bize mesaj gönderdiği zaman, nasıl mutlu oluruz, bir düşünelim. Gelen mesajı defalarca okuruz ve bizden istediği bir şeyler varsa yerine getiririz.

Peki, bizi yaratan, yoktan var eden, bize rızık veren, bizi koruyan, bizi gören ve işiten Rabbimizin bizlere gönderdiği mesajdan haberiniz var mı?

Evet, Allah'ın bize sayfalar dolusu mesajı var. Üstelik bu mesaj yani Peygamberimiz Hz. Muhammed'e inen vahiy, tam yirmi üç sene sürdü. Bu mesaj yani Kur'an-ı Kerim, son kitaptı, çok iyi anlaşılmalı, çok iyi yaşanmalıydı.

Kur'an, doğruyu yanlıştan ayırmamız için indirilmiştir ve yaşamımıza dair her konu onda vardır. Kur'an, muhteşem mesajlar içeren bir kitaptır. Kur'an ayetleri Allah'a ve yarattıklarına karşı sorumluluklarımızı bildirir. En zor durumlarda bile Allah'a koşulsuz güvenmemizi, sabırlı ve dimdik durmamızı sağlar. Yalnız ve sahipsiz olmadığımız gerçeğini hatırlatarak bize güç verir.

Peki, Allah'ın bizlere gönderdiği ilk vahyi biliyor musunuz?

“Yaratan Rabbinin adıyla oku! O, insanı "alak"tan yarattı. Oku! Senin Rabbin en cömert olandır. O, kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir.”

İnsanı diğer varlıklardan ayıran ve ona değer katan en önemli özellik akıldır. Akı sayesinde insan, iyiyi kötünden, doğruyu yanlıştan ayırt eder. İnsanlar, Allah'ın mesajlarını akılla anlar ve hayatına kılavuz yaparlar. Rabbine, çevresine ve kendisine karşı sorumluluklarını akılla idrak eder ve yerine getirirler. Bilgiyi akılla öğrenir, öğretir, yaşar ve yaşatırlar. Kur'an'ı ilk emrinde olduğu gibi okumak, anlamak, araştırmak ve yaşamak gerekir.

Peki, sevdiklerimizden gelen mektup ve mesajlardan daha heyecanlı olarak Allah'ın bize gönderdiği mesajları okuyup, öğrenmeye ve öğrendiklerimizi hayatımıza geçirmeye ne dersiniz?

O hâlde, haydi! Okuyalım, anlayalım ve yaşayalım.

Bil Bakalım

“Yaratan Rabbinin adıyla oku!” diye başlayan, Allah'ın bizlere gönderdiği ilk ayetler hangi surede geçmektedir?

BİLGİ SAKLI DEFTERLER

Cahit kendi hâlinde bir çocuktur. Onun; yanından hiç ayırmadığı, kenarı lastikli, siyah kaplı bir defteri vardı. Önemli bilgileri yazdığı bu defteri onun için bir hazine gibiydi. Herkes onun o deftere şiir, günlük ya da anılarını yazdığını sanıyordu. Arkadaşları ona “Şair misin? Yazar mı olacaksın?” diye takılıyorlardı. Bir gün arkadaşlarından biri ona defterinde neler yazdığını sordu. O da, defterinde neler olduğunu arkadaşıyla paylaştı.

Meğer o defterde neler varmış neler! Zamanı verimli kullanmak için yaptığı tablolar, çizelgeler, gelecekle ilgili planlar, daha bir sürü şey! Defterin içinde defterlerin icadını, geçmişini anlatan çeşitli bilgiler... Geçmişten günümüze birçok gelişim süreci geçiren defterlerin; ders notları, listeler, günlük toplantı notları için kullanıldığı yazıyordu.

Arkadaşı, Cahit'e, neredeyse herkesin notlarını yazdığı bir defteri veya ajandası var değil mi, diye sordu. Cahit de, “Evet, hatta günümüzde cep telefonları da defter olarak kullanılıyor.” diye cevapladı.

Arkadaşı, “Defterine değişik bilgiler yazmışsın, doğru mu?”

“Evet. Sana defterlerle ilgili bu defterde olmayan bir şey söyleyeyim mi?”

“Söyle!”

“Dünyada yapıp ettiklerimizin yazıldığı “amel defteri” diye bir defter var, biliyor musun?”

Arkadaşı, “Bilmiyorum, nasıl bir deftermiş?” dedi.

“Kirâmen kâtibîn adındaki melekler, insanların iyi ve kötü bütün davranışlarını o deftere yazarlar. Müslümanlar, bu defterin ahirette kendisine verileceğini bilir. Bu bilinçle hareket ederek her zaman iyi ve güzel davranmaya çalışırlar.”

Arkadaşı “Ben de sana defterlerle ilgili bir bilgi vereyim mi?”

“Tabii.”

“Bazı defterlerin üzerinde kâğıttan çiçek süsler varmış. Süsü kopardığında içerisinden minik bir bitki çıkıyormuş. Onu herhangi bir toprağa ya da saksıya ektiğinde kısa sürede çiçek açıyor, ağaç oluyormuş. İlginç değil mi? Düşünsene defterinden çıkan çiçeğe ve ağaca her baktığında yeşil bir dünyanın önemini hatırlıyorsun!”

Günün sonunda iki arkadaş birbirlerinin hatıra defterlerine karşılıklı güzel dilekler yazarak vedalaştılar.

KALA KALAKALIYOR!

Sınavlara bir hafta kala...

1924 yılında
Bitlis'te doğdu.

Fuat Sezgin, İslam Bilim
Tarihi profesörüdür.

PROF. DR. FUAT SEZGIN'İ TANIYALIM

Arapça,
Almanca,
Rusça,
Latince de
dâhil **27 dil**
bilmektedir.

İslam Bilim Tarihi,
Müslüman bilim
adamlarının bilime
yaptıkları katkıyı inceleyen
bilim dalıdır.

Almanya'da
bulunduğu
yıllarda
Frankfurt'ta
İslam Bilim
Tarihi
Müzesi'ni
kurmuştur.

2008 yılında
İstanbul
Gülhane
Parkı'nda
İslam Bilim
ve Teknoloji
Tarihi
Müzesi'ni
kurmuştur.

Bu müzede Müslüman bilim
adamlarının yaptıkları **icatların**
birer modeli sergilenmektedir.

20'li yaşlarında, hocasının isteği
üzerine 6 ayda kendi kendine
Arapça öğrenmiştir.

İstanbul'da,
Gülhane Parkı'nda
yer alan bu
müzede **700'den**
fazla eser
sergilenmektedir.

Çok meşhur olan
Arap-İslam
Bilimleri Tarihi
kitabını Almanca
yazmıştır.

Bu kitabının ilk cildini bitirdiğinde Alman hocası, **kimsenin bugüne kadar böyle kapsamlı bir eser yazmadığını**, bundan sonra da yazamayacağını söylemiştir.

Bu eserini **günde 17 saat** çalışarak hazırlamıştır.

Arap-İslam Bilimleri Tarihi eserinin 18. cildini yazarken **30 Haziran 2018 tarihinde, 94 yaşında** iken İstanbul'da vefat etmiştir.

Bu kitabı, **Müslüman bilim adamlarını ve onların icatlarını, çalışmalarını aydınlatan** büyük bir eserdir.

Bu eserinde birçok alana ışık tutmuştur.

Bunlar: Kur'an ilimleri, hadis ilimleri, tarih, fıkıh, kelam, tasavvuf, şiir, tıp, farmakoloji, zooloji, veterinerlik, simya...

Ayrıca; Kimya, botanik, ziraat, matematik, astronomi, astroloji, meteoroloji, dilbilgisi, matematiksel coğrafya, kartografya, İslam Felsefe Tarihi.

El-Biruni'nin Müze'deki Mekanik Astronomik Takviminin modeli.

Türkiye'ye yaptığı diğer büyük bir hizmet, eşi ile birlikte Bilimler Tarihi Kütüphanesi kurmaktır.

Cezeri'nin Filli Su Saati'nin bu modeli Gülhane Parkı'nda Fuat Sezgin'in kurduğu müzede yer almaktadır.

Bu kütüphanenin adı "Prof. Dr. Fuat Sezgin ve Dr. Ursula Sezgin Bilimler Tarihi Kütüphanesi"dir.

2017 yılında Gülhane Parkı içerisinde eşi ile kurduğu bu kütüphanede yaklaşık **27.000 kitap** bulunmaktadır.

Bir Müslüman'ın, gayretle çalışmasıyla çok iyi neticelere ulaşabileceğine inanır.

**HAYDI
GİDELİM**

Yazan: Rukiye Oktan
Çizen: Nurefşan Altıntaş

DİYARBAKIR HEVSEL BAHÇELERİ

Siz de sever misiniz toprağa ağaç dikmeyi, sebze ekmeyi, çiçek yetiştirmeyi? Sonra da vakti gelince emek verdiğiniz bu bitkilerden ürün toplamayı. İnsanlık bu saydıklarımı binlerce yıldır çok sevmiş ve yapmış. Bunun adına da tarım denmiş. Tarım sayesinde doymuş, yaşamış.

Sizi bu ay öyle bir toprağa götüreceğim ki burada tam 8 bin yıldır tarım yapılıyor. Hevsel Bahçeleri adıyla ünlenmiş. Haydi gidelim!

Hevsel Bahçeleri, Diyarbakır'da. Tarihî Diyarbakır surlarının eteğinde Dicle Nehri'nin kenarında. Uzaktan bakınca yemyeşil bir deniz sanki. Güzelliğiyle gözlerinizi kamaştırıyor. Oldukça geniş bir alana yayılmış olan bu bahçelerde yok yok. Aklınıza gelebilecek her çeşit sebze ve meyve yetiştiriliyor.

Ayrıca pek çok hayvan türüne de ev sahipliği yapıyor. Misafir ettiği göçmen kuş türü yönünden oldukça zengin olduğu için “Doğunun Kuş Cenneti” deniyor buraya.

Rabbimizin bize ne büyük nimetler verdiğini ve üretmenin ne büyük bir zenginlik olduğunu görmek için burayı mutlaka ziyaret etmelisiniz.

BURNUMA NEFİS KOKULAR GELİYOR

Evimizin bahçesinde çok güzel güller açmıştı. Kırmızı, beyaz, pembe, sarı güller... Rengârenk açan bu güllerden bir demet yapıp anneme götürmeye karar verdim. Annem bunları görünce çok sevinecekti. Hepsinden birer tane aldım. Sadece beyaz gülden iki tane kopardım. Çünkü annem en çok beyaz gülleri severdi.

Annem gülleri görünce beklediğim gibi çok sevindi. Anne bak mis gibi kokan güller getirdim sana, diyecektim ki koklamaya çalıştığım güllerin hiç kokusu yoktu. Anne, hiç koku yok, dedim.

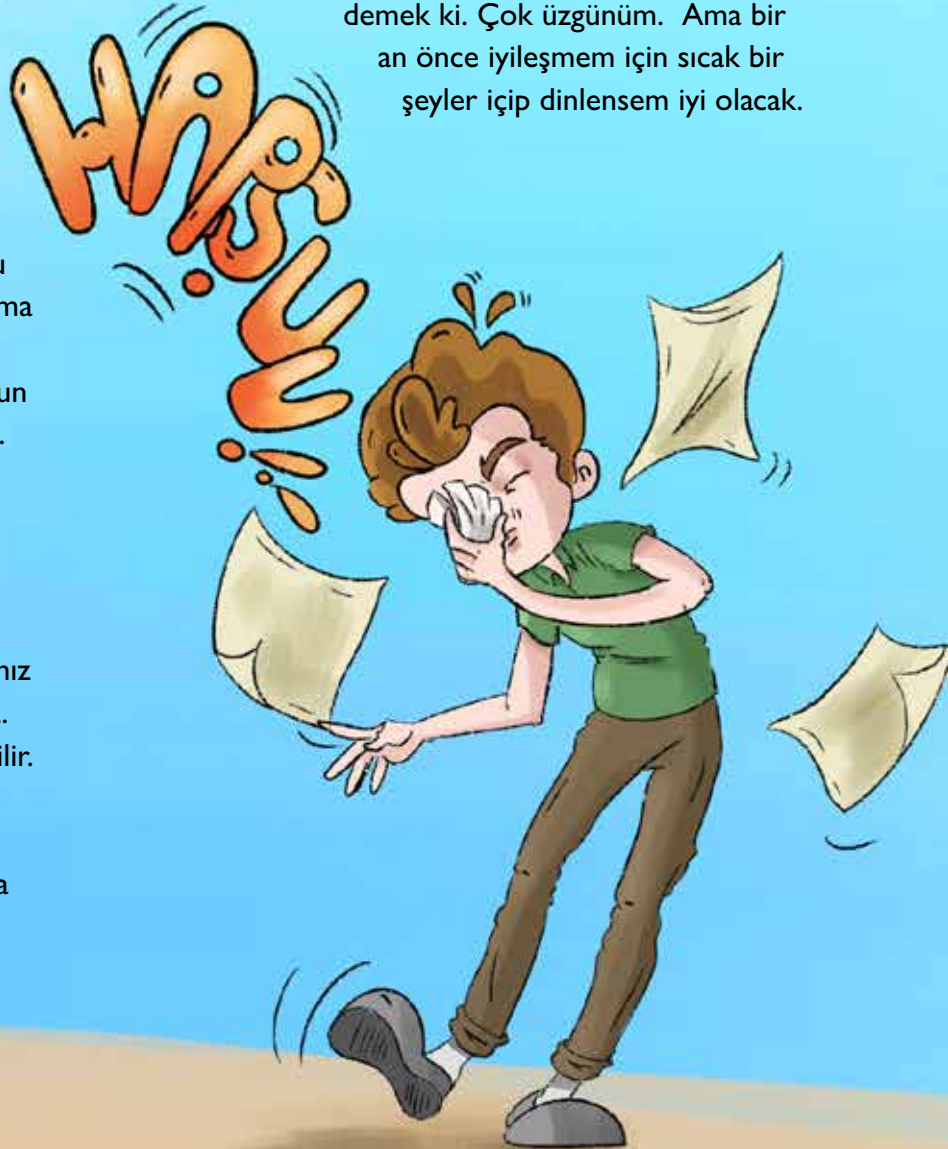

Burun ile ilgili bu bilgileri okurken hapşırmaya başladım. Ha-ha-hapşuuu! Sanırım biraz üşütmüşüm. Sesim de biraz değişmeye başladı. Eeeeet, şimdi anladım neden koku alamadığımı. Burnun nefes alma dışındaki en önemli görevlerinden biri, koku alma. Ben de nezle olunca koku almamaya başladım. Annemin pişireceği mis gibi şehriye çorbasının kokusunu alamayacağım demek ki. Çok üzgünüm. Ama bir an önce iyileşmem için sıcak bir şeyler içip dinlensem iyi olacak.

Annem ise güllerin çok güzel koktuğunu söyleyip bir vazoya koydu. Koşarak odama gittim. Çünkü neden koku alamadığımı öğrenmem gerekiyordu. Bunun için burun ile ilgili araştırma yapmaya karar verdim.

Beş duyu organımızdan biri olan burnumuz, aldığımız nefesi akciğerlere ulaştırır. Burun, havanın akciğere ulaşmasını sağlayan bir organ. Bir çeşit köprü görevi görüyor diyebiliriz. Aldığımız hava bazen akciğerlerimize uygun olmaz. Mesela çok soğuk olabilir, çok kirli olabilir. İşte burnun esas görevi o zaman başlar. Burun, soğuk havayı ısıtarak, kirli havayı temizleyerek akciğerlere gönderir. Hatta -20 derecedeki bir havayı bile saniyeler içinde ısıtarak akciğerlerimize gönderir.

ÖRGÜ USTASI İPEK BÖCEĞİ

En doğal ve sağlam iplik nerede üretilir diye sorsam aklına hemen içinde makinelerin ve işçilerin olduğu bir fabrika gelir değil mi? Peki, sana bunu yapanın küçücük bir böcek olduğu söylesem şaşırırsın mı?

Dünyanın en yumuşak ve parlak ipliklerinden olan ipek, bizim gibi küçücük bir böceğin ördüğü kozadan yapılır. Bizler dut yapraklarının üzerinde yumurta hâlinde yaşamımıza başlarız. Daha sonra yumurtadan çıkar ve larva hâlini alırız.

Larva hâlinde en iştahlı dönemimiz başlar. Dut yapraklarını yiyerek kısa sürede büyümeye başlarız. Öyle ki bu süreçte büyüdükçe dar gelen derimizi 4 kez değiştiririz. Diğer evrede askıda kalacağımız dalı seçer ve ağzımızdan çıkan bir salgı ile kozamızı örmeye başlarız. Başımızı 8 çizer gibi hareket ettiririz. Bu hareketi 3-4 gün boyunca yaklaşık 130.000 kez tekrar ederek kozamızı bitiririz. Bu örgü işleminde yaklaşık 1000 metre ipek iplik üretiriz.

Koza hâlinde sonra bir delik açarak kozadan çıkar ve kelebek oluruz. Böylece büyüme yolculuğumuz tamamlanmış olur. Bursa, ipek böceği yetiştiriciliğinin yapıldığı şehirlerimizin başında gelir.

Rabbimizin küçüklüğümüze rağmen bize verdiği yetenekle ördüğümüz ipek iplikler, bazen kumaşa dönüştürülerek kıyafetlerin üretilmesine yardımcı olur. Bazen de tıp alanında sizler için faydalı hâle getirilir.

UZAY DA KİRLENİR Mİ?

Kırmızı bisikletimi unutamıyorum. Hikâyesi biraz tuhaf. Biraz da hüzünlü sanki. Neden mi? Durun, anlatacağım. O benim ilk bisikletimdi. Aylarca hayalini kurduktan sonra babamla birlikte almıştık. Onu alırken nasıl heyecanlanmış, içim içime sığmamıştı. Sanki kendime gerçek at yahut araba alıyormuşuz gibiydim. O kadar çok sevinmiştim. Sürmesini hiç bilmediğimden bir iki hafta pek çok çocuk gibi dört tekerlek sürdüm. Mahalleden büyükler beni yalnız bırakmadılar. Şöyle, böyle, şuna dikkat et, buna dikkat et derken bir baktım, kırmızı bisikletimle sokaklarda uçuyorum.

Eksik gördüğümüz aksesuarlardan ne varsa her hafta birini tamamlıyorduk. Matarası, park kolu, sepeti, asma kilidi... Tastamamdı.

Komşumuz Kerem abinin "Artık arka tekerlekleri çıkarmanın vakti geldi." demesini de unutamıyorum. Arka tekerleği çıkarıp iki tekerleğe geçmem sahiden çok heyecanlı olmuştu. Pedalları böyle de çeviriyordum artık.

-İyi becerdin, aferin, demişlerdi.

Annem nadiren beni camdan görebilirse uyarmadan edemezdi:

-Yavaş sür oğlum. Aman arabalara dikkat et. Kenardan kenardan. Hız yapma sakııın!

Kırmızı Bisikletim

Annemin uzayıp giden uyarılarının sonunu duyamazdım çoğu zaman. Kuşlarla yarış yapıyordum sanki. Bizim mahallenin sokaklarının keşfi bitmişti âdeta. Aşağı yukarı mahallelere doğru açılmıştım. Annemin verdiği izinleri unutuyor, vaktin nasıl geçtiğini anlamıyordum. Eve geç dönünce annem kızıyordu.

Koca yaz böyle geçti. Sonbahar gelince olanlar oldu. Yine eve geç kaldığım bir gün annem:

-Artık yeter, dedi. Madem uyarılarımı dikkate almıyorsun, sınırları aşıyorsun. Bir hafta bisiklet sürmek falan yok!

Bir hafta kolay geçmedi tabii. Balkondan dışarıda oynayan arkadaşlarımı izlemek hiç iyi gelmedi. Hele de bisikletliler... Onları gördükçe günlerin hızlıca geçmesini, yasağımın çabucak bitmesini istiyordum.

Nihayet beklediğim gün gelip çattı. Yasağım bitmişti. Anneme eve vaktinde geleceğime, kurallarımıza uyacağıma söz verdim. Aşağı indim, bisikletlerimizi koyduğumuz yere baktım. Bir de ne göreyim? Kırmızı bisikletim yok! Neye uğradığımı şaşırdım. Aradım, taradım, sordum soruşturdum. Net bir haber alamadım. Normalde her eve dönüşümde onu asma kilidiyle kilitlerdim ama son seferde unutmuşum.

Günler geçti. Kırmızı bisikletimden eser yoktu hiçbir yerde. Çok üzüldüm. Günlerce üzüldüm. Son sürdüğüm gün, bisikletimi kitlemediğim için çok pişmandım. Nasıl unuttuysam...

O günden sonra bisikletsiz ne yapacağımı düşünürken, ablamın eski yeşil bisikletini gördüm. Güzel bir bakım yaptırdık. Şimdi onunla turluyorum sokakları. Eskisi gibi uzaklaşmıyorum evden. Anneme verdiğim sözü tutuyorum. Boyum da uzadı artık. Küçük bisikletler bana göre değil. Ama ben hâlâ o kırmızı bisikletimi göreceğimi, bulacağımı sanıyorum. Bilmiyorum; şimdi nerede...

Yazan: Ferize Yeksek
Çizen: Gökhan Özdemir

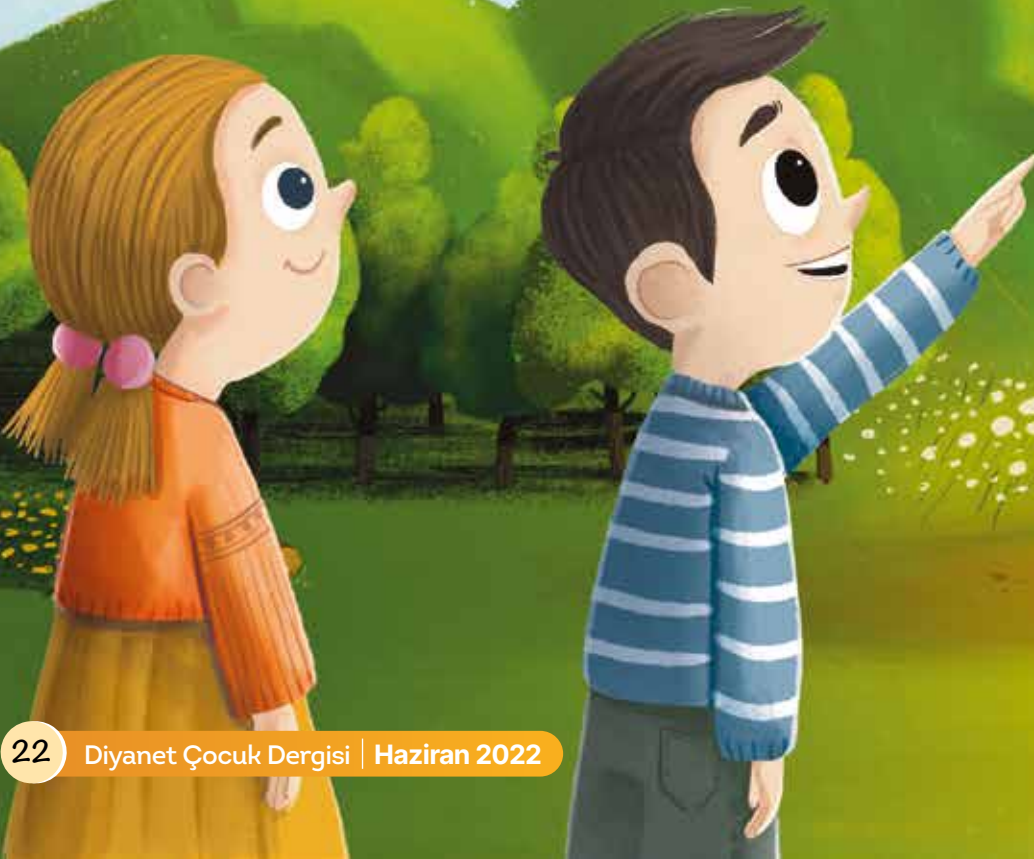
Gözleri sürmeli, gagası allı,
kanatları pullu leylekler.
Yaz gelip de havalar ısınınca
sürüler hâlinde gelirler
memleketimize. Hikâyemizin
kahramanı Allı Leylek de işte bu
sürülerden biriyle geldi köyümüze.

Allı Leylek'in yaşadığı uzak ülkelerde
havalar soğuyunca "Göç zamanı geldi."
 demiş, lider leylek. Sürü toplanmış,
 hazırlıklar yapılmış ve yolculuk
 başlamış. Uçarak karlı dağları aşmışlar,
 mavi denizleri geçmişler. Arada bir
 durup dinlenmişler.

Günler sonra güzel bir diyara gelmişler.
Güneşi pırıl pırıl, dereleri şırıl şırıl, ovaları
yemyeşil. "İşte burası!" demiş sürünün lideri.
"Dereleri balıkla, ovaları türlü çeşit yiyeceklerle
dolu, bereketli Anadolu!" "Yazı burada
geçireceğiz."

Küçük bir köyün yakınına, içinden kıvrım
kıvrım derelerin aktığı tarlaların ve meyve
bahçelerinin hemen yanı başına inmişler.
Leylekleri gören köyün çocukları neşeye
şarkılar söylüyorlarmış.

Leylek leylek havada.
Yumurtası yuvada.
Aş pişirdim yemedi.
Gömlek diktim giymedi...

Uzak diyarlardan uçarak gelen yorgun leylekler çok acıkmışlar. Üstelik yeni yavrular için yapılması gereken yeni yuvalar... Hemen dağılmışlar ovaya, başlamışlar balık, kurbağa aramaya. Bir taraftan da yuvalar için çubuk dal toplamaya. Allı Leylek, dallar toplamış, çubuklar getirmiş, minarenin üstüne kocaman bir yuva yapmış. Açlıktan neredeyse karnı guruldamış. Bu sırada derede yüzen ilginç balıklar, tarlada koşan tuhaf kurbağalar görmüş. O kadar acıkmış ki yakaladıklarının hepsini yemiş.

Allı Leylek karnımı doyurdum diye sevinirken boğazı ağrımaya başlamış, başı dönmüş, nefes almayıp oracıkta bayılmış. Osman Amca bulmuş Allı Leyleği. Kucağına almış, koşarak veterinerine getirmiş. Veteriner, leyleğe baktığında ilk önce boğazındaki yumru dikkatini çekmiş. Bu her ne ise leyleğin nefes almasını engelliyor ve onun hayatını tehlikeye atıyormuş. Veteriner hızla hareket etmiş, bir takım aletler kullanarak leyleğin boğazındakileri çıkarmış. Allı Leylek gözlerini açmış ve nefes almaya başlamış. Meğerse Allı Leylek'in yuttuğu o tuhaf balıklar, ilginç kurbağalar, derede yüzen plastik atıklar ve rüzgârla savrulan naylon poşetlermiş.

Allı Leylek kurtuldu, peki ya diğerleri?

ALLI LEYLEK

RESMİMİN HİKÂYESİ

Yazan: Yunus Emre Evcim
Çizen: E. Özlem Balcı

İKİ KANADIM

Etraf karanlıktı, bir çıtırtı duydum. Korku ile birden ayağa kalkmaya çalışınca kafamı çarptım. Çarptığım şey çok ince bir duvar gibiydi. Kafamı çarpınca biraz önceki çıtırtı sesinin aynısından çıktı. Çarptığım yerde bir çatlak oluştu. Hatta hafif hafif de soğuk geliyordu oradan. Yavaşça olduğum yere tekrar oturdum. Tam sırtımı dayamıştım ki bir çıtırtı daha...

Bu kez de sırtımı dayadığım yer çatladı. Her hareket ettiğimde etrafımdaki o ince duvarda çatlaklar oluşuyordu. Bu kez oluşan çatlaklardan dolayı rüzgârı sırtımda hissetmeye başladım. Arkamı dönüp bakayım derken bir çıtırtı daha koptu. Bu kez de kanatlarımın dokunduğu yerler çatladı. Etrafımda ne vardı hâlâ anlayamamıştım. Ama buradan çıkmalıydım. Hemen düşünmeye başladım.

Bu hikâye, Sizden Gelenler köşesinde geçen ay yayımladığımız yukarıda gördüğünüz resimden yola çıkılarak yazılmıştır.

Biraz düşündükten sonra aklıma bir fikir geldi. Hızlıca ayağa kalkıp kanatlarımı da yanlara doğru açacaktım. Böylelikle etrafımdaki o duvar tamamen yıkılacaktı. Hiç vakit kaybetmeden fikrimi denemeye koyuldum. Gözlerimi kapatıp üçten geriye doğru saymaya başladım. Bir dediğimde hızlıca ayağa kalkacaktım. Artık hazırdım ve başladım saymaya.

Üç... Bir... Ve hızla
İki... kalktım!

Etrafımdaki duvar tamamen yıkılmıştı. Artık dışarıdaydım. Soğuk rüzgârı tüm vücudumda hissediyordum. Gözlerimi hafif hafif açmaya başladım. Etraf aydınlıktı. Ardından gözlerimi tamamen açtım ve o da ne? Aslında gözlerimi açtığım yer dünya, etrafımdaki o duvar ise yumurtaymış. Ben artık dünyaya kanatlanmış yavru bir kuştum. Buraya kadar her şey normaldi fakat ya şimdi ne olacaktı? Yumurta beni soğuktan koruyordu. Ama şimdi savunmasızdım. Beni soğuktan koruyacak tüylerim de yoktu. Üşüyordum, üstelik acıkmıştım da. Yiyecek nasıl bulunur, soğuktan nasıl korunulur hiçbir fikrim yoktu. Ne yapacaktım şimdi ben?

Tam bunları düşünürken arkamdan birisi seslendi. “İşte biz buradayız!” Şaşırdım, hemen arkamı döndüm. Arkamı döndüğümde biraz önceki tüm sorularıma cevap buldum. Arkamdan bana seslenen, annem ile babammış. Annem hemen beni kanatlarının arasına aldı. Artık üşümüyordum. Babam da yiyecek getirmeye gitti. Birazdan karnım da doyacaktı. Artık benim için ne soğuk kalmıştı ne de açlık. Bundan böyle güvendediydim. Çünkü yanımda bana kol kanat geren iki kanadım vardı, biri annem biri babam...

YAZI TAHTAM

Yazan: Şerife Nihal Zeybek

Zaman hiç durmaz, saatin saniyesi her an ilerler. Siz bu satırları okurken bile saniyeler geçiyor. Öyleyse hızla geçen zamanın kıymetini bilelim. Gün içerisinde zamanı verimli kullanmak için saati kontrol edelim. Bunun için duvar saati, masa saati, kol saati kullanabiliriz.

Saat ilerler her an

Tembellik etme bir an

SAAT TAKVİM

Aylık ve yıllık planlarda takvim olmazsa olmazdır! Hangi ayın ne zaman başlayıp bittiğini, hafta sonlarını, resmî ve dinî bayramları planlar. Böylece planlarımızı doğru yapar, zamanı verimli kullanırız.

**Takvimi duvara asalım
Gün gün takibe başlayalım**

Plan kelimesi bir işin gerçekleştirilmesi için uyulması tasarlanan düzen anlamına gelir. Plan ile hareket etmek zamanı etkili kullanmak için faydalıdır. Önceden tasarlanan bir iş daha hızlı, düzgün ve kolay yapılır. Plan yapalım, zamana zaman katalım!

**Planı iyi yapınca
İşler hâllolur kolayca**

PLAN YAPMAK AJANDA

Haftalık, aylık planlarımızı ajandaya yazmak zamanı verimli kullanmak için faydalı olur. Böylece neler yapmamız gerektiğini bilir, planlı yaşam sayesinde başarıyı yakalarız! Sınav tarihleri, önceden belirlenmiş faaliyetler gibi tarihleri ajandamıza not alarak unutmaktan kurtuluruz.

**Başla zamanı verimli kullanmaya
Önce notları yaz ajandaya**

BU SÖZ BİZE NE SÖYLER?

Yazan: Hatice Uçar
Çizen: Özlem Güneş

Yandaki sayfada bir atasözünün kelimelerinin anlamları yer almakta. Anlamlarına bakarak kelimeleri, gösterilen boşluklara yazalım. Atasözünün anlamını da sayfanın altında göreceksiniz. Bu ipuçlarına bakarak hangi atasözü olduğunu bulalım.

1.

Hayatının çocukluktan sonraki döneminde olan kişi. Yaşlının karşıtı.

L İ Ğ İ N

2.

Bir şeyin ya da bir kimsenin taşıdığı değer.

İ

3.

Yaşlılık döneminde olan kişi.

L İ K T A

4.

Bir şey hakkında malumat, bilgi sahibi olmak.
Bir şeyi öğrenmiş olmak.

İ N İ R .

Atalarımız ne demek istemiş?

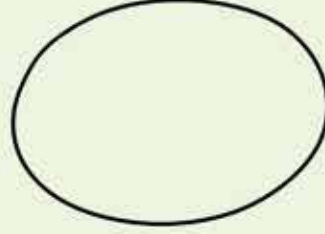
İnsan belli bir çağında her görevini en güzel şekilde yerine getiren organlara, güçlü kaslara ve sağlam kemiklere sahiptir. Bu çağında insan daha zinde ve aktiftir. İlerleyen yaşlarda ise kemikler zayıflar, organlar eskisine göre biraz daha yıpranır. Öyleyse sağlıklı bir bedene sahip olduğumuz çağlarda bu sağlıklı hâlin değerini bilerek yaşamalıyız.

ÇİZMEYE NEREDEN
BAŞLASAM?

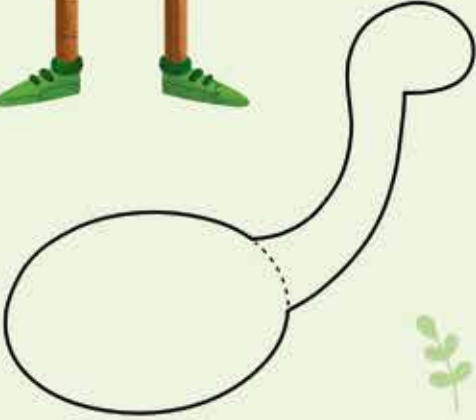
Hazırlayan: Hatice Eda Yıldırım

Bilgili ile Teleçizgi

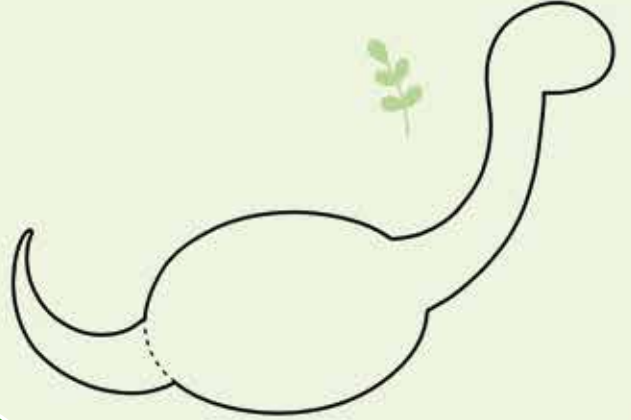
Merhaba meraklı çizer, bugün ekranımı açtığımda bir dinozor resmi çıktı. Haydi birlikte çizelim!

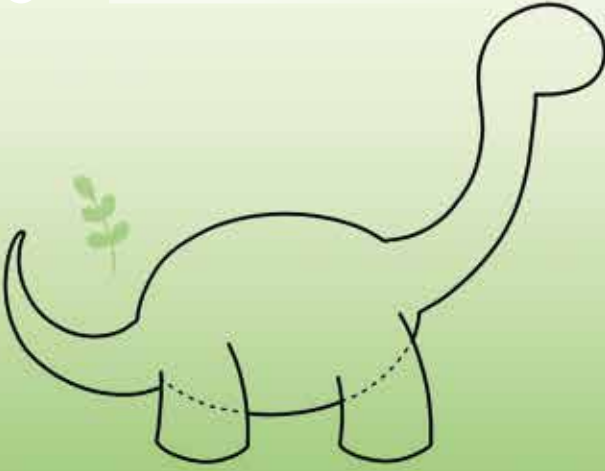
1 • Önce bir yuvarlak.

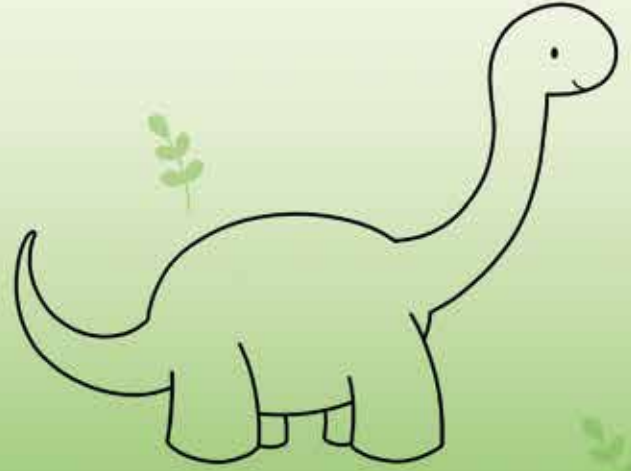
2 • Sonra yukarı doğru uzun bir boyun ve kafa.

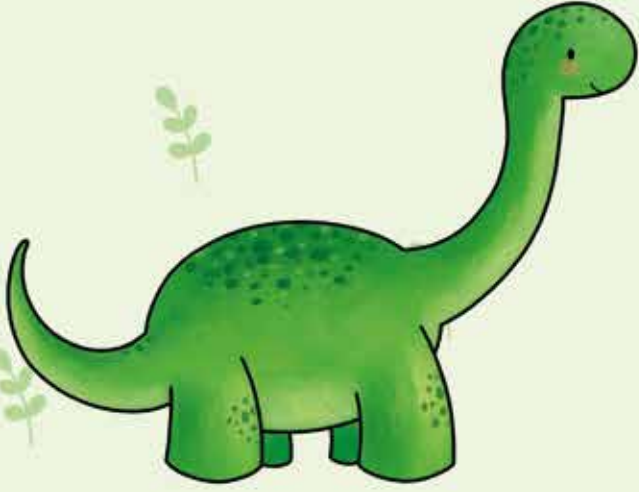
3 • Kuyruğu çizmeyi unutma.

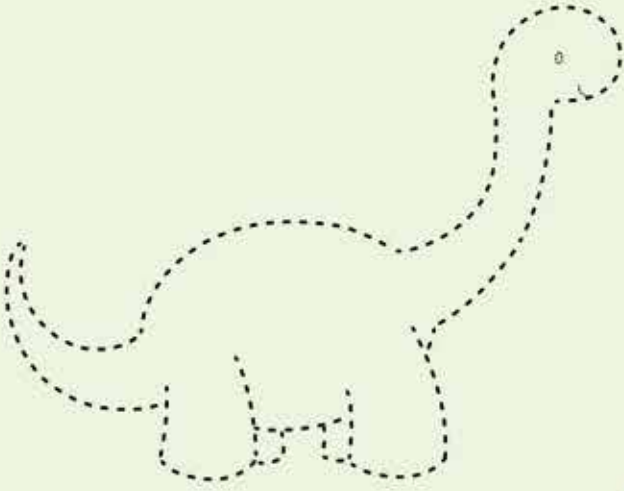
4 • Öne iki tane ayak çizelim.

5 • Arkaya iki ayak daha çizelim.

Sevgili çizer, ben
dinozorumu
boyarken
biraz da benek
ekledim.
Sen de önce
çizgileri
birleştirip
sonra
dilediğin gibi
boyayabilirsin.

Bilgili Notlar

Biliyor musun?
Dinozorlar insanlardan
milyonlarca yıl önce
yaşamıştır. Bazıları suda
yaşarken bazıları uçabiliyordu.
Bazıları etçilken bazıları da
otçuldu.

Şimdi Sıra Sende!

ŞİPŞAK

Yazan: Sabri Güngör

Kıymetli arkadaşlar, yaz geldi. Bulunduğunuz yerdeki bahçe, ağaç, çiçek fotoğraflarını bekliyoruz. Fotoğrafi çekmesi sizden, yayımlaması da bizden. Haydi o zaman iş başına!

Konu kısmına "ŞİPŞAK KÖŞESİ", içeriğine de adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve fotoğrafı çektiğiniz yeri yazarak aşağıdaki adrese göndermeyi unutmayın!

e-posta: cocukdergisi@diyanet.gov.tr

EBRAR ÖZDEMİR (8)
TOKAT

LEYLA GÜNGÖR (7)
ISPARTA

ZEYNEP DEMİRCİ (4)
ANKARA

MUSA KANDEMİR (8)
ANTALYA

YAHYA KİRAZ (5), HÜMEYRA KİRAZ (3)
GAZİANTEP

KÜBRA MUĞLU (13), ALİ BEDİRHAN MUĞLU (9), ALPER EREN MUĞLU (3)
FRANSA

FATMA NUR AVCU (13)
AFYONKARAHİSAR

ALİ AYDOĞAN (6)
BURDUR

ZAMAN HIRSIZLARINA DİKKAT ET

BAK KARDEŞİM, ZAMANI EN DOĞRU ŞEKİLDE PLANLAMAK ÇOK ÖNEMLİ.

BUNUN İÇİN AJANDA KULLANABİLİRSİN YA DA BİR DEFTERE ÖNEMLİ TARİHLERİ YAZABİLİRSİN.

YAPILACAK İŞLERİ DE ACİLİYETİNE GÖRE SIRALAMALISIN.

VE EN ÖNEMLİSİ PLANINA SADIK KALMALISIN!

BİR DE ZAMAN HIRSIZLARI VAR, ONLARA KARŞI DA ÇOK DİKKATLİ OLMALISIN.

ZAMAN HIRSIZI MI?

EVET, SENİN PLANLADIĞIN SAATTE, BİRDEN AKLINA GELEN TELEFON, TABLET, TELEVİZYON, BİLGİSAYAR...

DİKKAT EDİLMEZSE BUNLAR ZAMANI ÇALAN BİRER HIRSIZ OLABİLİR.

ŞİMDİ ANLIYORUM NEDEN ÖDEVİMİ UNUTTUĞUMU!

MAŞALLAH BENİM AKILLI KUZULARIMA! AYŞECİĞİM ANLAŞTIK MI?

ÇOK İYİ ANLADIM NİNECİĞİM. BUNDAN SONRA ZAMANIMI İYİ PLANLAYACAĞIM.

ÇİLEĞİN DNA'SINI İNCELEYELİM

Yeryüzündeki tüm canlıların
şekil ve biçim olarak
birbirinden farklı olmasını
sağlayan şey sizce nedir?
Mesela elmayı çilekten ayıran
şey nedir?

Nasıl Yapalım?

Hatırlatma: Kolonya
şişesini deneye başlamadan on
dakika önce buzluga koyun.

Malzemeler

- Birkaç tane çilek
- Sofra tuzu
- Çeşme suyu
- Bulaşık deterjanı
- Çay kaşığı
- Süzgeç (veya filtre kâğıdı)
- Kolonya
- Ağzı kilitlenebilen plastik torba veya buzdolabı poşeti
- 2 tane su bardağı
- Ataş

1.

Adım

Çileklerin
yapraklarını
çıkarın ve
yıkayın. Küçük
parçalara ayırın.

3.

Adım

Yarım su bardağı
suya 3 çay kaşığı
sıvı bulaşık
deterjanı ve 1
çay kaşığı tuz
ekleyin.

2.

Adım

Poşetin içine koyun
ve ağzını sıkıca
kapatıp çilekleri
iyice ezerek püre
hâline getirin.

4.

Adım

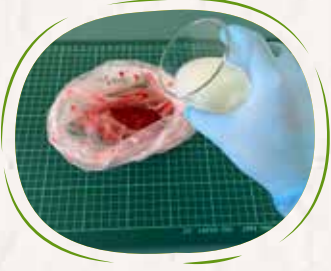
Karışımı, tuz iyice
çözünene kadar
köpürmeyecek
şekilde yavaşça
karıştırın.

5.

Adım

Hazırladığınız karışımın yarısını poşetteki çilek püresinin içine ekleyin. İyice karıştırın.

6.

Adım

İkinci bardağa süzgeci koyun. Hazırladığınız karışımı dikkatlice süzün. Bardakta toplanmasını sağlayın.

7.

Adım

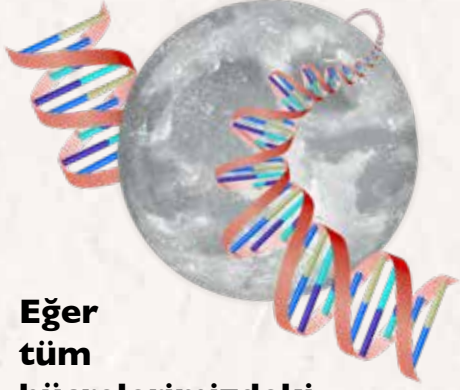
Süzdüğünüz kısımda bardağı hafif eğerek, soğutulmuş kolonya ekleyin. (Bu işlemi bardağın kenarından yavaşça yapın.)

8.

Adım

Karışımın içinde bulut benzeri beyaz köpüksü kısımlar oluşacak. İşte bu çileğin DNA'sıdır.

Eğer tüm hücrelerimizdeki DNA zincirlerini açıp uç uca ekleyebilseydik, bu, Ay'a 6000, Güneş'e ise 600 kez gidip gelecek uzunluğa denk gelirdi.

Tek bir hücredeki DNA açılırsa, 2 metre uzunluğa kadar ulaşabilir.

DNA tamamen kendine özgüdür. Bunun tek bir istisnası vardır: Tek yumurta ikizlerinin DNA'ları birbirinin tamamen aynıdır.

AÇIKLAMA

Çileği ezip püre hâline getirdiğimizde hücrelerin parçalanmasını sağladık. Çilek püresini içinde sıvı bulaşık deterjanı ve tuz olan karışıma eklediğimizde, hücre çekirdeklerini çevreleyen zarlar parçalandı.

Bu sayede hücre çekirdeğinin içindeki DNA molekülleri serbest kaldı.

Tuz da serbest kalan bu DNA moleküllerinin kümeler hâlinde bir araya toplanmasını sağladı. Süzdüğümüz karışıma kolonya eklediğimizde ise, hafif olan DNA molekülleri burada birikti. Jelimsi ve ipliksi şekilde açığa çıkan DNA'yı bir ataşla karışımın içinden alarak gözlemleyebilirsiniz. DNA'yı bu kadar kolay görebilmemizin sebebi çileğin milyonlarca hücreden oluşmasıdır.

Çevir Başını Göğe Bak

Giyaseddin Cemşid el-Kâşî, 15. yüzyılda yaşamıştır. Gezegenlerin yörüngelerde döndüğünü keşfetmiş, pi sayısını hesaplamış ve ondalık sayıları ilk kez kullanmıştır. Matematik ve astronomi alanında büyük çalışmalar yapmıştır. Uluğ Bey'in rasathanesinde görev almıştır.

Dünyanın dönüp durması,
gökyüzünde asılı
kocaman gezegenler...
Bazen düşünüyorum.
Aslında çok olağanüstü
şeyler, hocam.

Her olağan şeyde bir
olağanüstülük vardır
Taceddin.

Doğru. Alistığımız
için bu mükemmel
olaylar bize sıradan
gözüküyor.

Mesela, batan şu
güneşe bakınca
ne görüyorsun
Taceddin?

Asla futbol
oynayamayacağım
ateşten bir top
görüyorum.

Peki, siz ne görüyorsunuz hocam?

Zamanı. Gök cisimlerinin hareketlerindeki tekrar, bir yandan zamanın geçip gidişini gösterir bize.

Bir yandan da zamanın içinde hiç durmadan, bıkmadan faaliyet gösterilmesi gerektiğini anlatır.

O hâlde, gökyüzündeki cisimlerin hiç durmadığı gibi, insan da hiç durmadan çalışarak ilerlemelidir.

Kesinlikle. Kalkalım ve biz de çalışmamıza devam edelim Taceddin.

ÇOCUK DÜNYAMDA KUR'AN

Besmeleyle başladık
Elifbayla tanıştık
Art arda harflerimiz
Noktalı, kalın, peltek
Öğreniyoruz tek tek.

Harekeler saklanmış
Ağaçların ardına
Üstün, esre ve ötre
Haydi bul da sobele.

Yuvarlak bir top gibi
Yakalayalım cezmi
Atlayıp zıplayarak
Okuyalım şeddeyi.

Şimdi sırada medler
Oyunlar bilmeceler
Daha var neler neler
Eğleştirme boyama
Etkinlikler sırayla.

İşte şimdi tenvinler
Ardından kelimeler
Dualar ve sureler
Fatiha, İhlas, Kevser.

Buluştuk biz Kur'an'la
Rabbim çok şükür Sana.

Yazan: Esra Özdeş

Ahmet gittiği ormanlık alanda gezinirken, insanların piknik yaptığı yerlerde çöplerin olduğunu görüyor. Ormanlık alan boyunca ilerleyerek çöpleri toplamaya karar veriyor. Ahmet sağ, sol, yukarı, aşağı ve çapraz öyle bir ilerliyor ki hem geçtiği her yer tertemiz oluyor, hem de aynı yerden bir daha geçmiyor. En sonunda elinde biriken tüm çöpleri çöp kutusuna atıyor ve bir banka oturup dinleniyor. Ahmet'in gittiği yolu bulalım.

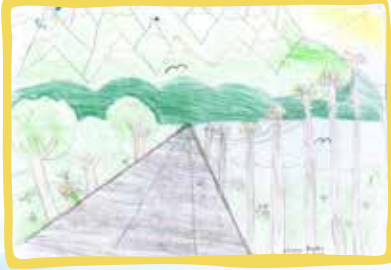
NEŞELİ KARİKATÜRLER

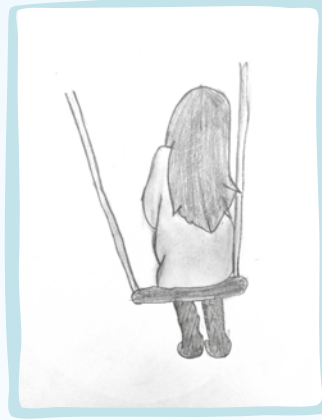

Asmin Rüya İbek

Civan Aydın

Ayşe Zaimoğlu

Banu Çelik

Elif Beren Erduğan

Egemen Tursun

Elif Zeynep Nariç

Kadirhan Taşova

Zeynep Mutlukan

Hifa Suvaroğlu

M.Zahit Öztürk

Sizden Gelenler köşemize gönderdiğiniz resimlerden birinden yola çıkarak her ay bir hikâye yazacağız. Bu hikâyeyi 24. sayfada yayımladığımız **“Resmimin Hikâyesi”** köşesinde okuyabilirsiniz.

Mina Alime Küçükbarutçu

Muhammed Ali Osko

Muhammed Selim Erdim

Özge Pak

Rabia Elif Karapınar

Sümeyye Gülhan Saylan

Ecrin Sena Bayrak

Şirin Aydın

Zeynep Alya Becanım

Elif Aslan

Zehra Buğlem Kaya

SİZDEN GELENLER

Mektubu Gelenler

Zeynep Mina Özer
Yusuf Talha Coşkun
Server Çınar
Nesibe Saylan
Muhammed Ataullah Bingöl
Kerem Çanaklı
Fatma Zehra Albayrak
Emir Küçükyavuz
Elifnaz Çelik
Belinay Dinler

OKULUM

O kadar özledim
Koşmayı bahçesinde
Ufacıktım okula başladım
Lale'yi Ela'yı sende öğrendim
Ufkumu genişlettim
Mutluydum okulum ben seninle.

İremsu Baştaş

LUNAPARK MACERASI

Cemre, Ayşe ve Ahmet akşamüstü lunaparka gitmişler. İlk önce gondola sonra da dönme dolaba binmişler. Sonra korku trenine binmişler fakat tren arızalanmış. Korku treni durmuş.

Ahmet heyecanlanıp trenden inmiş. Sonra Ahmet cebinden fener çıkarmış. Feneri açıp gezmiş. Cemre ile Ayşe korksa da Ahmet'i aramaya gitmişler. Ahmet'in önüne bir korku karakteri çıkmış ve geriye düşmüş. Kızlar sesi duydukları yere gidip Ahmet'i bulmuşlar. Cemre: "Haydi, Ahmet gidelim." demiş. Sonra trene geri dönmüşler. Biraz sonra arıza düzelmiş. Lunaparkın sahipleri çocukları bulmuşlar ve ailelerine teslim etmişler. Ahmet, bir daha bilmediği yerlere gitmemeye söz vermiş.

Ebrar Zehra Tetik

YERLİ MALI

Yerli malı yurdun malı dedik
Herkesi sevindirecek
İşler yapmak istedik
Toprağa ektiklerimizi
Biçtikçe sevindik

Yerli malı yurdun malı dedik
Çalıştık pes etmedik
Yerli malı yapmayı
Herkesi gösterdik
Başardık sevindik.

Hayrunnisa Topçu

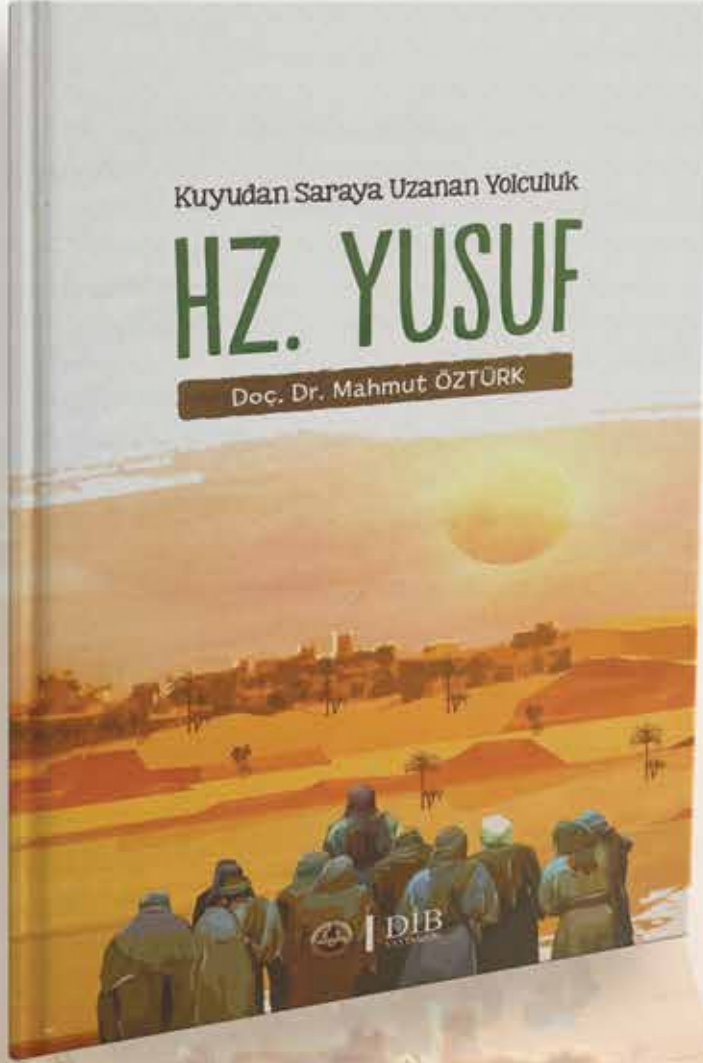
Bulmaca Çözümleri

4. Sayfa **ALAK**

28. Sayfa **GENÇLİĞİN KIYMETİ İHTİYARLIKTAKİ BİLİNİR.**

HZ. YUSUF

On iki başlıkta
Hz. Yusuf (a.s.)'ın
peygamberliği ve
hayat yolculuğundan
bölümler

Yurt içinde Diyanet yayın satış yerlerinden
yurt dışında müşavirlik ve ataşeliklerimizden temin edebilirsiniz.

[www. yayinsatis.diyamet.gov.tr](http://www.yayinsatis.diyamet.gov.tr)

